

Dagthema: De hartslag van het leven

Overweging 16 oktober – Diana Vernooij

“...deze viering het Gebed om Deemoed heb geïntroduceerd. Deemoed vind ik een prachtig woord, al ...”

Openingstekst 2 Timotheüs; 4,4-5

Er komt een tijd dat de mensen de heilzame leer niet meer verdragen, maar leraren om zich heen verzamelen die aan hun verlangens tegemoet komen en hun naar de mond praten.

Ze zullen niet meer naar de waarheid luisteren, maar naar verzinsels. Jij echter moet in alles nuchter zijn, lijden onder het kwaad, werken als verkondiger van het evangelie, en je dienende taak vervullen.

Lied – With God On Our Side – Bob Dylan

<https://open.spotify.com/search/bob%20dylan%20with%20god%20o>

Oh, my name it ain't nothin', my age it means less
The country I come from is called the Midwest
I was taught and brought up there, the laws to abide
And that land that I live in, has God on its side.

Oh, the history books tell it, they tell it so well
The cavalries charged, the Indians fell
The cavalries charged, the Indians died
Oh, the country was young, with God on its side.

The Spanish-American War had its day
And the Civil War, too was soon laid away
And the names of the heroes, I was made to memorize
With guns in their hands, and God on their side.

The First World War, boys, it came and it went
The reason for fighting, I never did get
But I learned to accept it, accept it with pride
For you don't count the dead, when God's on your side.

The Second World War came to an end
We forgave the Germans and then we were friends
Though they murdered six million in the ovens they fried
The Germans now too, have God on their side.

I've learned to hate the Russians, all through my whole life
If another war comes, it's them we must fight
To hate them and fear them, to run and to hide
And accept it all bravely, with God on my side.

But now we got weapons of chemical dust
If fire them, we're forced to, then fire them we must
One push of the button and a shot the world wide
And you never ask questions, when God's on your side.

Through many a dark hour, I've been thinkin' about this
That Jesus Christ was betrayed by a kiss
But I can't think for you, you'll have to decide
Whether Judas Iscariot had God on his side.

So now as I'm leavin' I'm weary as Hell
The confusion I'm feelin', ain't no tongue can tell
The words fill my head, and fall to the floor
That if God's on our side, He'll stop the next war.

Welkom en inleiding

Lieve mensen, fijn dat jullie er zijn, welkom bij deze mooie herfstige zondag. Het is herfstvakantie en dus is het een zondag zonder koor. Ik heb weer speciale muziek gekozen, dit keer die van Bob Dylan. Bob Dylan heeft de Nobelprijs voor literatuur gewonnen in 2016. Hij was daarmee de eerste songwriter die deze eer ten deel viel. Met excuses voor wie geen Engels verstaat, maar ik heb me niet aan een vertaling gewaagd van teksten van een Nobelprijswinnaar! Hier en daar zal ik de liederen aankondigen. Uiteraard mag je meezingen maar omdat we geen Duifliederen laten horen zou ik jullie ook willen vragen om de hele viering zittend naar de muziek te luisteren – we gaan er dus niet voor staan.

De afgelopen maanden heb ik mijn boeddhistische zenpraktijk weer flink opgepakt. Ik ben gevraagd mee te doen aan een Zenpeacemakers-priestertraining en ik volg dat sinds een paar maanden. Het helpt me weer eens goed te bezinnen op wat goede liturgie is en doet. Ik heb er aardig de smaak van te pakken en daar gaan jullie natuurlijk ook iets van meemaken. Als eerste is dat met een gebed om deemoed. In de beginjaren van de Duif baden we altijd na de inleiding een schuldbelijdenis, zoals in veel kerken gebruikelijk is. Die laten we sinds jaren weg of hebben hem vervangen door een gebed om aandacht, of een gebed om luisterbereidheid. Ik wil vandaag een nieuw gebed introduceren, een kort gebed om deemoed. Juist het begin van een viering is de beste plek om onze onvolmaaktheid te beseffen en ons daar deemoedig bij te weten. Daarom heb ik een niet-schuldgerichte belijdenis gemaakt van deemoed, een zachtmoedige erkenning van wat we beter anders hadden kunnen doen. Lukt het ons om zonder een sfeer van schuld en boete te kijken naar ons minder aangenaam gedrag?

Deemoed had ook het thema van vandaag kunnen zijn.

Bob Dylan heeft met zijn lied **With God on our side** het thema al geïntroduceerd. Met het beeld van God aan onze zijde is er gedurende de geschiedenis heel wat haat gezaaid en helden gemaakt van wie moorden voor het gelijk en het vaderland.

We gaan het verhaal van Jakob lezen, waarin hij beseft wat hij zijn broer heeft aangedaan. Maar het thema is geworden: **De hartslag van het leven**. Want onze dagelijkse ervaringen, of die nu prettig zijn of vreselijk: als we ze kunnen verbinden met de hartslag van het leven, dan noemen we dát 'geloof'. De liederen van Bob Dylan sluiten daar heel goed bij aan, omdat de toon van vandaag die is van bezinning op wat ons deemoedig stemt.

Carla en ik wensen ons allen een mooie viering toe.

Gebed om deemoed

Alle pijn die ik heb veroorzaakt,
in woord, daad en gedachte,
vanwege mijn steeds weer willen, weigeren en niet zien:
Ik ben nu bereid dit in mij te erkennen.

Lied: If not for you – Bob Dylan

<https://www.youtube.com/watch?v=yyouhbgAiCA>

If not for you, babe, I couldn't find the door
I couldn't even see the floor, I'd be sad and blue
If not for you

If not for you, the night would see me wide awake
But it would surely have to break
It would not be new, if not for you

If not for you, my sky would fall, the rain would gather too
Without your love I'd be nowhere at all
I'd be lost if not for you, and you know it's true

If not for you, winter would have no spring
I couldn't even hear the robin sing
No I wouldn't have a clue,
If not for you.

Eerste lezing: Genesis 32,23-33

Het was nog nacht toen Jakob opstond en de Jabbok overstak op een doorwaadbare plaats, samen met zijn beide vrouwen, zijn twee bijvrouwen en zijn elf kinderen. Nadat hij hen over de rivier had geholpen, bracht hij ook al zijn bezittingen naar de overkant. Maar zelf bleef hij achter, helemaal alleen, en er worstelde iemand met hem totdat de dag aanbrak.

Toen de ander zag dat hij het niet van hem kon winnen, raakte hij Jakobs heup aan, en daardoor raakte Jakobs heup tijdens die worsteling ontwricht. Toen zei de ander: 'Laat mij gaan, het wordt al dag.' Maar Jakob zei: 'Ik laat u niet gaan tenzij u mij zegent.' De ander vroeg: 'Hoe luidt je naam?' 'Jakob,' antwoordde hij. Daarop zei hij: 'Voortaan zal je naam niet Jakob zijn maar Israël, want je hebt met God en mensen gestreden en je hebt gewonnen.'

Jakob vroeg: 'Zeg me toch hoe u heet.' Maar hij kreeg ten antwoord: 'Waarom vraag je naar mijn naam?' Toen zegende die ander hem daar. Jakob noemde die plaats Peniël, 'want,' zei hij, 'ik heb oog in oog gestaan met God en ben toch in leven gebleven.'

Zodra hij bij Peniël was overgestoken, zag hij de zon opkomen. Jakob liep mank.

Tweede lezing: Uit: Geloof en vertrouwen, van Sharon Goldberg

Ik wil u uitnodigen het woord geloof in een nieuw licht te zien, zodat het niet langer wordt geassocieerd met dogmatische religieuze interpretatie en zo verdeeldheid zaait. Ik pleit ervoor vreugde in het woord te laten doorklinken en geloof fris, levendig, intelligent en bevrijdend te laten zijn. Dit is geloof dat de nadruk legt op een basis van liefde en respect voor onszelf. (...)

Wat wij ook in ons leven tegenkomen, door geloof zijn wij in staat een poging te doen opnieuw te vertrouwen en opnieuw lief te hebben. Zelfs in tijden van immens lijden stelt geloof ons in staat op een dusdanige manier in het heden te staan dat wij verder kunnen, dat wij vooruit kunnen in plaats van ten onder te gaan in wanhoop of apathie. Geloof verbindt de ervaring van het huidige moment, of deze nu geweldig of verschrikkelijk is, aan de hartslag van het leven.

Lied: The Times, They Are A'Changin – Bob Dylan

https://www.youtube.com/watch?v=90WD_ats6eE

Come gather 'round people, wherever you roam
And admit that the waters around you have grown
And accept it that soon you'll be drenched to the bone
If your time to you is worth savin'
And you better start swimmin' or you'll sink like a stone
For the times they are a-changin'

Come writers and critics, who prophesize with your pen
And keep your eyes wide, the chance won't come again
And don't speak too soon for the wheel's still in spin
And there's no tellin' who, that it's namin'
For the loser now will be later to win
For the times they are a-changin'

Come senators, congressmen, please heed the call
Don't stand in the doorway, don't block up the hall
For he that gets hurt will be he who has stalled
The battle outside ragin', will soon shake your windows
And rattle your walls
For the times they are a-changin'

Come mothers and fathers throughout the land
And don't criticize what you can't understand
Your sons and your daughters are beyond your command
Your old road is rapidly agin'
Please get out of the new one if you can't lend your hand
For the times they are a-changin'

The line it is drawn, the curse it is cast
The slow one now will later be fast
As the present now will later be past
The order is rapidly fadin'
And the first one now will later be last
For the times they are a-changin'

Overweging

De pijn die een ander ons heeft aangedaan blijft ons meestal goed bij. Natuurlijk, we zijn geschokt. En wie is nooit iets aangedaan door een ander? Maar hoe is het om verantwoordelijk te zijn voor iets waar een ander onder geleden heeft? Wie van ons is zich daar bewust van? De pijn die je een ander hebt aangedaan is moeilijker onder ogen te komen dan de pijn die jou is aangedaan. Bijna ondraaglijk is dat besef van onze verantwoordelijkheid, hoe snel verwijzen we de schuld niet door aan een ander?

Als we onze verantwoordelijkheid 'schuld' noemen, hanteren we een zwaar beladen term. Al te veel schuldbewustzijn en boetedoening in de christelijke traditie heeft ons geen goed gedaan. Calvijns uitspraak "De mens is onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad" zit zelfs in de poriën van de katholieken en de atheïsten.

Het is niet voor niets dat ik deze viering het Gebed om Deemoed heb geïntroduceerd. Deemoed vind ik een prachtig woord, al gebruiken we het zelden meer.

Het heeft de betekenis van nederigheid maar het heeft eenvoud in zich. Waar het woord 'nederig' onderdanig of zelfs slaafs betekent, heeft deemoed dat niet. Er zit het woord 'moed' in: voor echte deemoed heb je blijkbaar moed nodig. En laten we vooral beseffen dat deemoed geen doel is. Deemoed is een middel, een vaardig middel om ergens te komen – namelijk bij het kunnen beseffen van wat je een ander hebt aangedaan zonder uitvluchten.

Het verhaal van Jakob gaat daar over. Het stuk dat wij lezen is deel van een groot verhaal. Jacob was de 2e zoon van Isaak, de kleinzoon van Abraham. Hij ontfoetselde zijn oudere broer Esau het eerstgeboorterecht in ruil voor een bord linzensoep en later ontfoetselde hij ook nog eens slinks en leugenachtig de zegen van zijn vader, waarmee hij heer en meester werd over zijn familie. Omdat Esau zwoer hem te doden voor het stelen van de zegen, sloeg hij op de vlucht, naar een broer van zijn moeder, ver weg. Nu is hij op de terugweg, met zijn 2 vrouwen en 2 bijvrouwen, zijn 11 kinderen, bedienden en vee. Daar aan de oever van de Jabbok, bij de oversteek van het ene land naar het andere, wordt hij geconfronteerd met zijn verleden. Niet alleen de angst voor de wraak van zijn broer raakt hem, maar ook de confrontatie met zijn eigen daden, dat wat hij heeft aangericht aan leed bij zijn broer – dat staat daar aan die oever op hem te wachten.

Daar staat hij dan, aan de vooravond van een ontmoeting met zijn broer, waar hij dankzij zijn vaderlijke zegen nu de slinkse en leugenachtige 'heer en meester' van is, een hielenlichter die zo geen aartsvader kan worden zoals hij bedoeld is. Hij kan de zegen van zijn vader, de zegen van Abraham, niet ten uitvoer brengen met zijn oude leugenachtige zelf. Hij doorwaakt de nacht en, het staat er zo prachtig: "er worstelde iemand met hem totdat de dag aanbrak". Er wórstelde iemand met hem totdat de dag aanbrak – die ander kon het niet winnen van hem maar ontwrichtte wel zijn heup én hij zegende hem.

Zou die ander Jakobs oude zelf zijn, de leugenachtige, stiekeme 2e zoon. De nieuwe Jakob wil terug, zoekt verzoening, familie, wil een ware opvolger van zijn vader zijn maar hij moet eerst de oude Jakob overwinnen. De oude Jakob wil niet, durft niet, is bang, wil liever als heer en meester binnenkomen dan als een nederige zondaar. Maar uiteindelijk geeft de oude Jakob toe, hij kan de nieuwe Jakob niet overwinnen, hij zegent de nieuwe Jakob en vertrekt. De nieuwe Jakob, degene die onder ogen ziet wat hij heeft gedaan, die

verantwoording neemt voor zijn gedrag – die zal de Jabbok overtrekken. Van toen af aan loopt Jakob mank, als teken dat hij zijn wangedrag heeft erkend en op zich genomen. En hij noemt de plek Pniël, de plek waar Jakob God zag, “van aanschijn tot aanschijn”. God in hem heeft overwonnen, omdat Jakob met deemoed erkent wie hij is en wat hij gedaan heeft.

En met dat besef en de deemoed die erbij hoort gaat hij met zijn hele hebben en houden op weg naar zijn broer Esau.

Zo ziet deemoed eruit – de moed om onder ogen te zien, de moed om te beseffen dat jij een ander leed hebt bezorgd, de moed om te zien en zo de ander onder te komen.

Wat gebeurt er dan, als wij met liefdevolle vriendelijkheid naar onszelf kunnen kijken, ipv met een schuldbewust oordeel? In plaats van ons boos op onszelf te zijn en bereid tot het accepteren van straf – voelen we ons warm en verantwoordelijk. We kunnen niets ongedaan maken, maar we kunnen wel zien wat we de ander hebben aangedaan. We zijn bereid te zien wat de pijn van de ander is en we zijn bereid te zien wat die ander nodig heeft om zich recht gedaan te voelen.

Wat een verschil! Geen schuldbesef en boosheid op onszelf. We lopen mank, maar ons hart is open. Het is ons geloof in goedheid, ons geloof in recht, ons geloof in saamhorigheid dat onze fouten en verkeerd gedrag aan de hartslag van het leven verbindt. De hartslag van het leven zijn de ups en de downs, de versnelling en de rust, het bruisend bloed en de ontspanning. De hartslag van het leven laat ons gloriëren en fouten maken, en soms zijn dat grote fouten.

Het is zo en we zijn niet de enigen in de wereld die grote fouten maken. Dankzij ons geloof, het geloof dat er voor ons en iedereen bevrijding mogelijk is van ons vernauwde zelf, kunnen we onze hunkering naar een groot ego afleggen, kunnen we met liefdevolle vriendelijkheid naar onszelf kijken en met liefdevolle vriendelijkheid naar de ander die we onrecht gedaan hebben. Moge het zo zijn.

Lied: A Hard Rain's rain A-Gone-Fall – Bob Dylan

<https://www.youtube.com/watch?v=hXn9ZKPx6CY>

Oh, where have you been, my blue-eyed son?
Oh, where have you been, my darling young one?
I've stumbled on the side of twelve misty mountains
I've walked and I've crawled on six crooked highways
I've stepped in the middle of seven sad forests
I've been out in front of a dozen dead oceans
I've been ten thousand miles in the mouth of a graveyard
And it's a hard, and it's a hard, it's a hard, and it's a hard
And it's a hard rain's a-gonna fall.

Oh, what did you see, my blue-eyed son?
Oh, what did you see, my darling young one?
I saw a newborn baby with wild wolves all around it
I saw a highway of diamonds with nobody on it
I saw a black branch with blood that kept drippin'
I saw a room full of men with their hammers a-bleedin'
I saw a white ladder all covered with water
I saw ten thousand talkers whose tongues were all broken
I saw guns and sharp swords in the hands of young children
And it's a hard, and it's a hard, it's a hard, it's a hard
And it's a hard rain's a-gonna fall.

And what did you hear, my blue-eyed son?
And what did you hear, my darling young one?
I heard the sound of a thunder, it roared out a warnin'
Heard the roar of a wave that could drown the whole world
Heard one hundred drummers whose hands were a-blazin'
Heard ten thousand whisperin' and nobody listenin'
Heard one person starve, I heard many people laughin'
Heard the song of a poet who died in the gutter
Heard the sound of a clown who cried in the alley
And it's a hard, and it's a hard, it's a hard, it's a hard
And it's a hard rain's a-gonna fall.

Oh, who did you meet, my blue-eyed son?
Who did you meet, my darling young one?
I met a young child beside a dead pony
I met a white man who walked a black dog
I met a young woman whose body was burning
I met a young girl, she gave me a rainbow
I met one man who was wounded in love
I met another man who was wounded with hatred
And it's a hard, it's a hard, it's a hard, it's a hard
It's a hard rain's a-gonna fall.

Oh, what'll you do now, my blue-eyed son?
Oh, what'll you do now, my darling young one?
I'm a-goin' back out 'fore the rain starts a-fallin'
I'll walk to the depths of the deepest black forest
Where the people are many and their hands are all empty
Where the pellets of poison are flooding their waters
Where the home in the valley meets the damp dirty prison.
Where the executioner's face is always well hidden
Where hunger is ugly, where souls are forgotten
Where black is the color, where none is the number
And I'll tell it and think it and speak it and breathe it
And reflect it from the mountain so all souls can see it
Then I'll stand on the ocean until I start sinkin'
But I'll know my song well before I start singin'
And it's a hard, it's a hard, it's a hard, it's a hard
It's a hard rain's a-gonna fall.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God,
de God die de wereld tot leven roept
en die ons vraagt erbij te zijn en te antwoorden.

Ik geloof in Jezus, in wie ik de mens herken
zoals God ons heeft bedoeld:
liefdevol, helder, onverschrokken.

Ik geloof in een gemeenschap die,
toegerust met de kracht van de Geest,
vrijheid en richting geeft aan mensen.

En ik weet zeker, dat God nabij is
en dat zij woont in onze glimlach.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/ jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift doen via onderstaande QRcode: Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld.

Hartelijk dank!!!

Lied: Knocking On Heaven's Door – Bob Dylan

<https://www.youtube.com/watch?v=O-sVpVlovKk>

Mama, take this badge off of me
I can't use it anymore
It's gettin' dark, too dark to see
Feel I'm knockin' on Heaven's door
Knock, knock, knockin' on Heaven's door

Mama, put my guns in the ground
I can't shoot them anymore
That long black cloud is comin' down
I feel I'm knockin' on Heaven's door
Knock, knock, knockin' on Heaven's door

Het hart van de viering – delen met elkaar

Intenties uit het groene boek Intenties Thuisduiven

Tafelgebed

Rond deze tafel zijn wij verzameld
om te gedenken wat Jezus ons leerde:
Brood en wijn te zijn voor elkaar.

Hij gaf het voorbeeld
toen hij voor het laatst samen met vrienden
brood brak en deelde
wijn schonk en rondgaf
zeggend dat hij het was
die werd gegeten en gedronken.

Zijn voorbeeld willen wij volgen
met het brood als teken van leven
met de wijn als teken van zijn.
Nu, hier, samen.

Nodiging Delen van brood en wijn

Calling out to hungry hearts, Krishna Das:
<https://www.youtube.com/watch?v=2wI5zIF2eeQ>

Calling out to hungry hearts
Everywhere through endless time
You who wander, you who thirst
I offer you this Bodhi mind

Calling all you hungry spirits
Everywhere through endless time
Calling out to hungry hearts
All the lost and left behind

Gather round and share this meal
Your joy and your sorrow
I make it mine.

Gebed om liefdevolle vriendelijkheid

Mogen alle levende wezens gelukkig zijn.
Mogen ze leven in veiligheid en vreugde.
Mogen alle levende wezens,
of ze nu zwak of sterk, man of vrouw, dier of mens,
of we ze al dan niet kunnen zien, bekenden of onbekenden,
of we bevriend met ze zijn of een hekel aan hen hebben,
mogen ze gelukkig zijn.

Laat niemand een ander bedreigen of enig schepsel –
tot welke staat het ook behoort - verachten,
laat niemand door boosheid, irritatie of haat
een ander schade berokkenen.

Zoals een moeder waakt over haar kind,
bereid haar leven te wagen om haar kind te beschermen,
laten we zo met een onbegrensd hart
alle levende wezens beschermen
en heel de wereld kleuren
met onbelemmerde liefdevolle vriendelijkheid.

Mededelingen

Slotlied: Blowin' in the Wind – Bob Dylan

<https://www.youtube.com/watch?v=vWwgrjjIMXA>

How many roads must a man walk down
Before you call him a man?
How many seas must a white dove sail

Before she sleeps in the sand?
Yes, and how many times must the cannonballs fly
Before they're forever banned?
The answer, my friend, is blowing in the wind
The answer is blowing in the wind

Yes, how many years can a mountain exist
Before it is washed to the sea?
Yes, and how many years can some people exist
Before they're allowed to be free?
Yes, and how many times can a man turn his head
And pretend that he just doesn't see?
The answer, my friend, is blowing in the wind
The answer is blowing in the wind

Yes, how many times must a man look up
Before he can see the sky?
Yes, and how many ears must one man have
Before he can hear people cry?
Yes, and how many deaths will it take till he knows
That too many people have died?
The answer, my friend, is blowing in the wind
The answer is blowing in the wind

Zegenbede

Hoe vaak moeten we opkijken voordat we de hemel zien?
Hoeveel oren hebben we nodig om mensen te horen huilen?
Hoeveel doden zijn er nodig voor we zien dat er al teveel doden vielen?

Laten we kijken, horen, zien – en er dan zijn.
Laten we kijken, horen, zien – en dan datgene doen waartoe wij in staat zijn.
Iets!

Moge onze God ons daarbij nabij zijn,
Vandaag, morgen en alle dagen in ons verdere leven.
Amen